

LEKCJE ARCHIWALNE

(konspekt nr 10)

Temat lekcji: **Powstanie listopadowe w dokumencie archiwalnym**

Prowadzący: mgr Monika Michalska

Miejsce: Archiwum Główne Akt Dawnych, Warszawa ul. Długa 7

Czas: 45 min.

Metoda: Wykład z prezentacją

Cel: poznanie sposobu czerpania wiedzy na temat wydarzeń historycznych – źródło archiwalne; rekonstrukcja przebiegu powstania listopadowego w oparciu o źródła historyczne.

Wprowadzenie:

Archiwum Główne Akt Dawnych jako instytucja przechowująca źródła archiwalne:

1. cele i zadania AGAD, jako archiwum;
2. zasób (wyjaśnienie pojęć: zespół archiwalny, źródło historyczne);
3. dzieje AGAD;
4. siedziba – Pałac Raczyńskich – historia.

Lekcja właściwa:

1. Władze Centralne Powstania Listopadowego – zespół archiwalny gromadzący akta dotyczące powstania listopadowego (specyfika dokumentacji pochodzącej z czasów powstania listopadowego).
2. Dzieje akt dotyczących powstania listopadowego.
3. Przyczyny wybuchu powstania listopadowego.
4. Odtworzenie przebiegu powstania na podstawie akt przechowywanych w AGAD; prezentacja źródeł archiwalnych.

Zakończenie:

1. Podsumowanie (szanse, skutki i znaczenie powstania).
2. Zwrócenie uwagi na różnice w typie dokumentacji pochodzącej w czasów powstania listopadowego i powstania styczniowego.

Wybrana literatura przedmiotu:

Chłudziński T., *Szlakami powstania listopadowego*, Warszawa 1985.

Ramotowska F., *Akta władz centralnych powstania 1830-1831 przechowywane w Archiwum Głównym Akt Dawnych*, „Archeion”, t. 75, 1983, s. 6-52.

Ramotowska F., *Władze centralne powstania listopadowego 1830/1831 r.* [w:] *Archiwum Główne Akt Dawnych. Przewodnik po zasobie*, t. 2, *Epoka porozbiorowa*, pod red. F. Ramotowskiej, Warszawa 1998, s. 337-366.

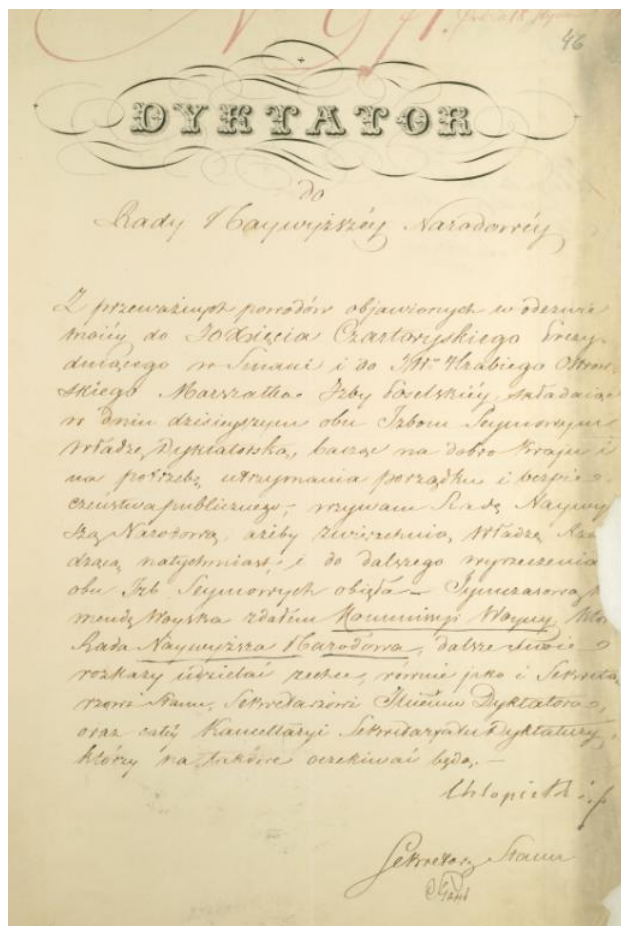
Tarczyński M., *Generalicja powstania listopadowego*, Warszawa 1980.

Tokarz W., *Wojna polsko-rosyjska 1830 i 1831*, Warszawa 1930.

Zajewski W., *Powstanie Listopadowe 1830-1831* [w:] *Trzy powstania narodowe*, pod red. W. Zajewskiego, Warszawa 1997.

Przykładowe dokumenty:

1. Odezwa Rady Administracyjnej w sprawie polskiej deputacji do W. Ks. Konstantego, 2 XII 1830 r. (AGAD, Władze Centralne Powstania Listopadowego, sygn. 65, s. 2).
2. Decyzja sejmu nadająca władzę dyktatorską gen. Józefowi Chłopickiemu, 20 XII 1830 r. (AGAD, Władze Centralne Powstania Listopadowego, sygn. 64b, s. 1-2).
3. Rezygnacja gen. Józefa Chłopickiego z władzy dyktatorskiej w powstaniu listopadowym, 18 I 1831 r. (AGAD, Władze Centralne Powstania Listopadowego, sygn. 61b, s. 46).

4. Uchwała sejmowa o bezkrólewiu i niepodległości Polski oraz o powołaniu Rządu Narodowego, 29 I 1831 r. (AGAD, Władze Centralne Powstania Listopadowego, sygn. 61c, s. 4-7).
5. Raport gen. Jana Skrzyneckiego o bitwie pod Iganiami w dniu 10 IV 1831 r. (AGAD, Władze Centralne Powstania Listopadowego, sygn. 262, k. 142).

142
z Oboru pod Siedlami
z godzini 9 wieczor

19/4 1831.

D.

A. J.

Archie Narodowego ~~Wojaka~~ Nawalony

Mito mi donusc wiadom Narodowemu
za Wyjebie Polskie w dniu Niesiejwym
Znacnie adnioto Wyguzetwo, zabrato
kalka armat kucik do ceteruch tyguz
cinow, i wielu oficerow, wazg klieb
stapoi, Genard Pradyski, wrodzony
dobrym korpudem obryst dii stuz
porna noc miedziwala, mi wygutowai
suzegotowego raportu **Kaymu**